

det var tydeligt — at faa det mest mulige ud deraf. Jeg kan ogsaa slaa det fast, at det er rigtigt, thi det er sket ikke saa sjældent ved disse Tiendekommissioners Aflysninger, at naar man vilde prøve paa at faa afløst efter Begæring en Tiende-ejers Vedligeholdelsespligt, erklærede han sig utilfreds med Kommissionens Kendelse, fordi Kirken efter hans Mening fik for meget. Det vil sige, at disse Tiendeejere har ikke ønsket at holde Kirken saa rigeligt vedlige; de mente, at Kirken fik for meget og de selv for lidt. Det gjaldt for dem om at faa saa meget ud af Kirken som muligt. Det har ikke været deres første og særlige Interesse at faa deres Kirke holdt smukt og godt vedlige efter dens Stil og den Betydning, den kunde have. Naar jeg siger dette, vil jeg selvfølgelig hverken angribe det ærede 4de Medlem for 3die Kreds som Kirke-tiendeejer eller mange af vore Godsejer-tiendeejere. Der findes særlig omkring paa vore store Godser Tiendeejere, der har vist overmaade stor Interesse for deres Kirker og gjort for disse Kirker langt mere, end der kunde kræves af dem. Jeg tør heller ikke sige, at hvis virkelig alle Danmarks Kirker gik over til Selveje eller til Bestyrelse af et Menighedsraad, saa ikke de Kirker, der tidligere paa disse Godser var blevet holdt godt, vilde blive holdt daarligere efter den nye Synslov. Det kan være, at det vil ske, men jeg har den Tillid til disse Mænd, der har vist en saadan Interesse for deres Kirker og været saa ivrige for at bevare dem i deres oprindelige Stil, at de ikke vil afstaa deres Kirker, men fremdeles vil have samme Interesse for dem og vedligeholde dem; nej, de, der vil af med Kirkerne og vil have, at de skal gaa over til Selveje, ønsker helst en Synslov, som stiller saa faa Krav til dem som muligt. Disse Tiendeejere, som jeg her taler om, falder ikke ind under nogen af de lovpriste Kategorier af private Kirkeejere, hvis Kirker har nok, og heller ikke til dem, hvis Kirker, netop fordi de er private, bliver bedre holdt, end de vilde blive, hvis de var selvejende. Jeg mener derfor, at hvis man endelig skulde kunne vedtage et Ændringsforslag som dette, vilde det være nødvendigt, at man i Lovforslaget ind-

førte en Sondring mellem de gode og de daarlige Tiendeejere. Jeg skal i øvrigt ikke bebrejde Forslagsstillerne, at de ikke har gjort det. For dem, der kender lidt til Forholdene, er der ingen Tvivl om, at Borttagelsen af Kontrollen — den Kontrol, Lovforslaget vil indføre, skal jeg straks komme til, den er efter min Mening illusorisk — vil i høj Grad være til Skade for Kirkerne, men vil føre til Vinding for de Tiendeejere, som har beholdt deres Kirker. Den Tiendeejer, der holder sin Kirke i god Stand, har ikke noget at frygte af Kontrollen. Hvis man skulde gaa ind paa en Ordning af denne Art, maatte man ud fra det Standpunkt, som det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Jensen-Toustrup) indtog, idet han hævder saa bestemt, at naar han gaar med til denne Ordning, er det, fordi han mener, at Kirken skal overgaa til Menighederne selv, ufravigelig forlange, at der i Loven indsættes en Bestemmelse om, at der gives Beboerne Ret til at komme i Besiddelse af Kirkerne. Det ærede Medlem maa huske paa, at Tiendeaflysningsloven giver jo kun Tiendeejeren Ret til at komme af med Kirken, derimod giver den ikke Menigheden nogen som helst Ret til at kræve at faa Kirken. Saa dersom dette vedtages, kan Tiendeejeren ganske rolig blive ved at beholde sin Kirke, og Menigheden kan aldrig komme til det her saa meget lovpriste Selvstyre. Det vilde være nødvendigt, synes jeg, at man i Loven indførte en Bestemmelse om, at Menigheden kunde kræve at faa sin Kirke. Men saa er det muligt, at der blev nogle ærede Medlemmer, som ikke ønskede at stemme derfor.

Angaaende Ændringsforslagets Enkelt-heder er der allerede dels af den ærede Ordfører og dels af det ærede 1ste kongevalgte Medlem (Goos) gjort forskellige Bemærkninger. Her er for det første at sige, at Forslagets Paragraffer synes at være kastede underligt imellem hverandre uden noget fornuftigt Princip. Det første Afsnit om Kirker f. Eks. har Bestemmelser ogsaa om Kirkegaarde, saaledes i § 3, in fine; det første Afsnit indeholder endvidere Bestemmelser om Syn, f. Eks. i § 4, en Bestemmelse, der altsaa egentlig hører hen et andet Sted. Naa, det er nu kun